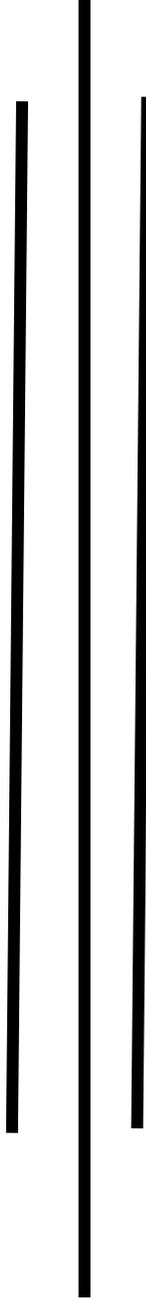

कक्षा ११ को परीक्षा सञ्चालन, व्यवस्थापन, मूल्याङ्कन, नतिजा प्रकाशन
तथा प्रमाणीकरण कार्यविधि, २०७७

राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड
सानोठिमी, भक्तपुर

कक्षा ११ को परीक्षा सञ्चालन, व्यवस्थापन, मूल्याङ्कन, नतिजा प्रकाशन तथा प्रमाणीकरण कार्यविधि, २०७७

प्रस्तावना

राष्ट्रिय पाठ्यक्रम विकास तथा मूल्याङ्कन परिषद्को मिति २०७७/३/१९ को निर्णयबाट कक्षा ११ को वार्षिक परीक्षा सञ्चालन, व्यवस्थापन, मूल्याङ्कन तथा प्रमाणीकरण सम्बन्धमा भएको व्यवस्थाबमोजिम यो कार्यविधि जारी भएपछिका शैक्षिक सत्रहरूमा सञ्चालन हुने कक्षा ११ को वार्षिक परीक्षासमेतको सञ्चालन तथा मूल्याङ्कन प्रक्रिया हाल कायम रहेभन्दा फरक ढङ्गले गर्नुपर्ने भएकोले मूल्याङ्कनलाई वैध र विश्वसनीय बनाउन सम्बन्धित विषय पठनपाठन गर्ने शिक्षक, प्रधानाध्यापक र विद्यालयलाई उत्तरदायी बनाई परीक्षा सञ्चालन, व्यवस्थापन, मूल्याङ्कन, नतिजा प्रकाशन र प्रमाणीकरण गर्नका लागि शिक्षा (आठौं संशोधन) ऐन, २०२८ को दफा ४ग को उपदफा (ग) बमोजिम राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डले यो कार्यविधि बनाएको छ ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१ **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : (१) यस कार्यविधिको नाम “कक्षा ११ को परीक्षा सञ्चालन, व्यवस्थापन, मूल्याङ्कन, नतिजा प्रकाशन तथा प्रमाणीकरण कार्यविधि, २०७७” रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि बोर्डबाट स्वीकृत भएको मितिदेखि लागू हुनेछ ।

२ **परिभाषा** : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा :

(क) “बोर्ड” भन्नाले शिक्षा ऐन, २०२८ (संशोधन सहित) को दफा ४क बमोजिम गठित राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड सम्भन्नुपर्छ ।

(ख) “परीक्षा नियन्त्रण कार्यालय” भन्नाले राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड परीक्षा नियन्त्रण कार्यालय, कक्षा ११ र १२ सम्भन्नुपर्छ ।

(ग) “विद्यालय” भन्नाले माध्यमिक तह कक्षा ०+२ वा १-१२ सम्मको शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालन गर्न स्वीकृति/सञ्चालन अनुमति प्राप्त गरी सञ्चालनमा रहेको विद्यालय/क्याम्पस सम्भन्नुपर्छ ।

(घ) “प्रधानाध्यापक” भन्नाले शिक्षा नियमावली बमोजिम नियुक्त प्रधानाध्यापक वा विद्यालय/क्याम्पसको व्यवस्थापन समितिले तोकेको प्रशासनिक तथा प्राज्ञिक प्रमुखलाई समेत सम्भन्नुपर्छ ।

(ङ) “समिति” भन्नाले यस कार्यविधिको परिच्छेद ४ को दफा ५ बमोजिम गठित “परीक्षा तथा प्रमाणीकरण समिति सम्भन्नुपर्छ ।

(च) “परीक्षा” भन्नाले माध्यमिक शिक्षा उत्तीर्ण परीक्षा (एस.एल.सी.इ.) अन्तर्गत कक्षा ११ को परीक्षा सम्भन्नुपर्छ ।

(छ) “विषय शिक्षक” भन्नाले कक्षा ११ मा सम्बन्धित विषय अध्यापन गराउने शिक्षक सम्भन्नुपर्छ ।

(ज) “कक्षा शिक्षक” भन्नाले हरेक कक्षामा विद्यार्थीहरूको अभिलेख व्यवस्थापन गर्ने, हाजिर गराउने तथा कक्षाको शैक्षिक प्रशासनिक कार्य गर्न तोकिएको शिक्षकलाई सम्भन्नुपर्छ ।

(झ) “विद्यार्थी” भन्नाले कक्षा ११ मा भर्ना भई अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरू सम्भन्नुपर्छ ।

- (त्र) “नियमित परीक्षार्थी” भन्नाले रजिष्ट्रेशन नम्बरको सुरुका दुई अङ्क ७७ भएका (२०७७ सालमा कक्षा ११ को वार्षिक परीक्षामा सहभागी हुन आवेदन फाराम भरेका) विद्यार्थीहरू सम्झनुपर्छ । साथै सो शब्दले यो कार्यविधि लागू भएपश्चात् कक्षा ११ मा भर्ना भई कक्षा ११ को वार्षिक परीक्षामा सहभागी हुने नियमित परीक्षार्थीहरूलाई समेत जनाउनेछ ।
- (ट) “आंशिक/ग्रेड वृद्धि परीक्षार्थी” भन्नाले रजिष्ट्रेशन नम्बरको सुरुका दुई अङ्क ७६ वा सोभन्दा कम भई २०७७ सालको कक्षा ११ को वार्षिक परीक्षामा सहभागी हुन आवेदन फाराम भरेका विद्यार्थीहरू सम्झनुपर्छ । साथै सो शब्दले यो कार्यविधि लागू भएपछि कक्षा ११ को ग्रेड वृद्धि/आंशिक परीक्षामा सामेल हुने रजिष्ट्रेशन नम्बरको सुरुका दुई अङ्क ७६ वा सोभन्दा कम हुने परीक्षार्थीहरूलाई समेत जनाउनेछ ।

परिच्छेद २

विद्यार्थीको मूल्याङ्कन पद्धतिसम्बन्धी व्यवस्था

३ विद्यार्थीको मूल्याङ्कन पद्धतिसम्बन्धी व्यवस्था : (१) विद्यार्थीको मूल्याङ्कन पद्धतिसम्बन्धी व्यवस्था देहायबमोजिम हुनेछ :

(क) निर्माणात्मक मूल्याङ्कन : निर्माणात्मक मूल्याङ्कन गर्न कक्षागत शिक्षण सिकाइकै अभिन्न अङ्गका रूपमा गृहकार्य, कक्षा कार्य, परियोजना कार्य, सामुदायिक कार्य, सह-अतिरिक्त क्रियाकलाप, इकाई परीक्षा, मासिक परीक्षा जस्ता मूल्याङ्कनका साधनहरूको प्रयोग गर्न सकिनेछ । यस्तो मूल्याङ्कनको लागि विद्यार्थीको अभिलेख राख्नुपर्दछ । सोको आधारमा नै सिकाइ अवस्था एकीन गरिन्छ र आवश्यकताअनुसार उपचारात्मक शिक्षण सिकाइ क्रियाकलाप सञ्चालन गर्नुपर्छ । विशेष सिकाइ आवश्यकता भएका विद्यार्थीहरूको लागि विषय शिक्षकले नै उपयुक्त प्रकृत्या अपनाउन सक्नेछन् । निर्माणात्मक मूल्याङ्कनको विधि पाठ्यक्रम विकास केन्द्रले निर्धारण गरेको नयाँ पाठ्यक्रम लागू भएपश्चात् अनुसूची १ मा तोकिएबमोजिम कार्यान्वयन गर्नुपर्नेछ ।

(ख) निर्णयात्मक मूल्याङ्कन : पाठ्यक्रम विकास केन्द्रद्वारा निर्धारण गरिने नयाँ पाठ्यक्रमले तोकेको पाठ्यघण्टाअनुसार सैद्धान्तिक र प्रयोगात्मक तर्फ निर्णयात्मक मूल्याङ्कन गर्नुपर्नेछ । (वर्तमान पाठ्यक्रमअनुसार मूल्याङ्कन गर्नुपर्ने अवस्थामा साविकबमोजिम (अनुसूची ५) मूल्याङ्कनको विधि अवलम्बन गर्नुपर्नेछ ।)

अ) सैद्धान्तिक मूल्याङ्कन : प्रत्येक विषयका लागि स्वीकृत पाठ्यक्रममा भएको व्यवस्थाअनुसार विशिष्टीकरण तालिका (Specification Chart/Grid) अनुरूप सबै पाठ्यभारलाई समेट्ने गरी निर्धारित पूर्णाङ्कको सैद्धान्तिक मूल्याङ्कन गर्नुपर्नेछ ।

आ) प्रयोगात्मक मूल्याङ्कन : पाठ्यक्रममा प्रयोगात्मक परीक्षाका लागि छुट्याइएको पूर्णाङ्कका आधारमा बोर्डद्वारा जारी गरिएको प्रयोगात्मक परीक्षाको प्राप्ताङ्क भनेसम्बन्धी निर्देशनको अधीनमा रही प्रयोगात्मक मूल्याङ्कन गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम विद्यार्थीले प्राप्त गरेको नतिजालाई गणना गरी विद्यार्थीको समग्र मूल्याङ्कन गर्नुपर्नेछ । त्यसरी मूल्याङ्कन गर्दा तोकिएबमोजिमको पूर्णाङ्कको आधारमा छुट्टा छुट्टै प्राप्ताङ्क गणना गर्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद ३

विद्यालयमा विद्यार्थीको मूल्याङ्कनसम्बन्धी व्यवस्था

४ विद्यालयको काम, कर्तव्य र अधिकार : (१) विद्यार्थीको मूल्याङ्कनका सम्बन्धमा सम्बन्धित विद्यालयको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :

- (क) विद्यार्थीले कक्षा ११ मा अध्ययनका लागि छनौट गरेका विषयहरूको बोर्डमा रजिष्ट्रेशन गराउनुपर्नेछ । विषय छनौटको आधार पाठ्यक्रम विकास केन्द्रले तय गरेअनुसार हुनेछ । (हालको पाठ्यक्रम संरचनाअनुसार कक्षा ११ मा अध्ययनका लागि छनौट गरिने विषय र सोही अनुरूप कक्षा १२ मा अध्ययन गर्नुपर्ने विषयहरूको विस्तृत विवरण अनुसूची २ मा दिइएको छ ।)
- (ख) विद्यार्थीहरूको दैनिक हाजिरी अभिलेख राख्नुपर्ने तथा नियमिततर्फ कम्तिमा ७० (सत्तरी) प्रतिशत हाजिरी भएका विद्यार्थीहरूलाई मात्र विद्यालयबाट लिइने अन्तिम परीक्षामा सहभागी गराउनुपर्नेछ ।
- (ग) पाठ्यक्रमले तोकेको पाठ्यघण्टालाई आधार मानी अनुसूची १ मा उल्लेख गरे अनुरूपको ढाँचामा विद्यार्थीको निर्माणात्मक र निर्णयात्मक मूल्याङ्कन गर्नुपर्नेछ ।
- (घ) विषयको प्रकृतिअनुरूप मूलतः कक्षा सहभागिता, कक्षाकार्य, परियोजना कार्य, गृहकार्य, सामुदायिक कार्य, सह/अतिरिक्त क्रियाकलाप, प्रस्तुतीकरण, सामुहिक कार्य, लिखित तथा मौखिक इकाई/मासिक परीक्षाहरू आदिको आधारमा निर्माणात्मक मूल्याङ्कन गर्नुपर्नेछ ।
- (ङ) विद्यालयले वार्षिक परीक्षा सञ्चालन गर्नुपूर्व उक्त परीक्षाको मिति र समयका बारेमा छिटो छरितो माध्यमबाट बोर्डका सम्बन्धित कार्यालयहरूलाई जानकारी गराउनुपर्नेछ ।
- (च) परीक्षामा सहभागी भएका परीक्षार्थीहरूको विषयअनुसार सिलसिलेवार रूपमा हाजिरी गराई सुरक्षित राख्नुपर्नेछ ।
- (छ) परीक्षा सञ्चालन र मूल्याङ्कनका क्रममा प्रयोग भएका प्रश्नपत्र र उत्तरकुञ्जिका पाठ्यक्रमले तोकेको विशिष्टीकरण तालिका र बोर्डले तोकेको मापदण्डअनुसार तयार गर्नुपर्नेछ । बोर्डले माग गरेको अवस्थामा विद्यालयले उक्त प्रमाण कागजात उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।
- (ज) समितिबाट प्रमाणित भए अनुरूपको प्राप्ताङ्कका आधारमा नियमित परीक्षार्थीहरूलाई विद्यालय शिक्षामा अक्षराङ्कन पद्धति कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७२ अनुरूप विद्यालयको नाम र प्रतिक चिन्ह (Logo) अङ्कित अक्षराङ्कन पद्धतिअनुरूप अनुसूची ३ मा दिइएअनुसार ग्रेड सिट प्रमाणित गरी उपलब्ध गराउनुपर्नेछ । (ग्रेड, ग्रेड अन्तराल र GPA सम्बन्धी व्यवस्था अनुसूची ४ मा दिइएको छ ।)
- (झ) विद्यार्थीहरूलाई उपलब्ध गराउने ग्रेडसिटमा बोर्डबाट उपलब्ध गराइएको रजिष्ट्रेशन नम्बर तथा नौ अङ्कको सिम्बोल नम्बर उल्लेख गर्नुपर्नेछ । जसअनुरूप पहिलो अङ्क १, त्यसपछिको चार अङ्क विद्यालय कोड र अन्तिमका चार अङ्क क्रमशः विद्यार्थीको रजिष्ट्रेशन नम्बरअनुसारको क्रममा सिम्बोल नम्बर कायम गर्नुपर्नेछ ।
- (ञ) ग्रेड सिटको प्रतिलिपि आवश्यक परेमा विद्यार्थीहरूलाई उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।

- (ट) परीक्षार्थीहरूको विषयगत उत्तरपुस्तिका अलग/अलग थैलामा सिलबन्दी गरी कम्तिमा एक वर्षसम्म सुरक्षित राख्नुपर्नेछ ।
- (ठ) पाठ्यक्रममा अन्यथा व्यवस्था नहुँदासम्म विद्यार्थीहरूलाई कक्षा ११ मा जुन विषय अध्ययन गरेको हो कक्षा १२ मा समेत सोही विषयसँग सम्बन्धित विषय मात्र अध्ययन गर्न लगाउनुपर्नेछ । हाल प्रचलनमा रहेको पाठ्यक्रम संरचनाअनुसारको सम्बन्धित विषय अनुसूची २ मा दिइएको छ । विषय छनौटको आधार पाठ्यक्रम विकास केन्द्रले निर्धारण गरेअनुसार हुनेछ ।
- (ड) विद्यार्थीहरूको नतिजा अनुसूची १ वा ५ अनुसारको समष्टिगत फाराम दुई प्रति तयार गरी समितिबाट प्रमाणित गराइ एक प्रति राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डको सम्बन्धित कार्यालयमा बुझाउने र अर्को प्रति विद्यालयमा अभिलेखको रूपमा सुरक्षित राख्नुपर्नेछ ।
- (ढ) विद्यालयले पठाएको विवरण भूठा ठहरेमा सोको कानून बमोजिमको जवाफदेही विद्यालय स्वयम् हुनेछ ।

परिच्छेद ४

परीक्षा तथा प्रमाणीकरण समितिसम्बन्धी व्यवस्था

५. **परीक्षा तथा प्रमाणीकरण समितिको गठन** : विद्यालयद्वारा सञ्चालन गरिने वार्षिक परीक्षा व्यवस्थापन, सञ्चालन, नतिजा प्रकाशन तथा प्रमाणीकरण गर्न देहाय बमोजिमको समिति रहनेछ :

(क) सम्बन्धित विद्यालय/क्याम्पसको प्रधानाध्यापक/प्राचार्य	अध्यक्ष
(ख) सम्बन्धित कक्षा शिक्षक	सदस्य
(ग) विषयगत शिक्षकहरूमध्येबाट प्रधानाध्यापक/प्राचार्यबाट मनोनित शिक्षक	सदस्य

६. **समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार** : (१) परीक्षा तथा प्रमाणीकरण समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :

- (क) सैद्धान्तिक तथा प्रयोगात्मक परीक्षाको मूल्याङ्कन गर्दा तपसिलका प्रक्रिया अवलम्बन गर्नुपर्नेछ :

(अ) सैद्धान्तिक मूल्याङ्कन

- १. प्रश्नपत्र निर्माण** : हरेक विषयका लागि स्वीकृत पाठ्यक्रममा भएको व्यवस्थाअनुसार विशिष्टीकरण तालिका (Specification Chart/Grid) अनुरूप सबै पाठ्यभारलाई समेटने गरी विषय शिक्षक/विषय समितिबाट मूल्याङ्कन योजनाअनुसार प्रश्नपत्र निर्माण गराउने । (अनुसूची ६ मा केही विषयहरूको मूल्याङ्कन योजना (Evaluation Scheme) दिइएको छ ।)
- २. परीक्षा सञ्चालन** : बोर्डले तोकेको मापदण्डअनुसार हरेक वर्षको जेठको तेस्रो हप्तादेखि परीक्षा सञ्चालन गर्ने (परीक्षा सम्बन्धी मापदण्ड अनुसूची ७ मा दिइएको छ ।)
- ३. उत्तरकुञ्जिका निर्माण** : प्रत्येक विषयको प्रश्नमा उल्लेखित हरेक प्रश्नले माग गरेको अङ्कभार अनुसार विषय शिक्षक/विषय समितिबाट अङ्कन योजना सहितको उत्तरकुञ्जिका (Answer key with marking scheme) निर्माण गराउने ।

४. विषयगत उत्तरकुञ्जिका अनुसार परीक्षार्थीहरूको उत्तरपुस्तिका परीक्षण गराई अनुसूची ८ अनुसार विषयगत शिक्षकहरूबाट अङ्क प्राप्त गरी तोकिएको अनुसूची १ वा ५ अनुसारको समष्टिगत फाराममा चढाउने ।
५. विषयगत रूपमा विद्यार्थीले कुन-कुन ग्रेड प्राप्त गरे, हरेक ग्रेड प्राप्त गर्ने विद्यार्थी संख्या कति छ, स्पष्ट हुने गरी अनुसूची ९ अनुरूप तेरिज बनाउने ।

(आ) **प्रयोगात्मक मूल्याङ्कन** : विद्यालयहरूले बोर्डद्वारा जारी गरिएको प्रयोगात्मक परीक्षाको प्राप्ताङ्क भर्नेसम्बन्धी निर्देशनअनुरूप सम्बन्धित विषय शिक्षक र वाह्य परीक्षकबाट प्रदान गरिएको अङ्कलाई प्रमाणित गर्नुपर्नेछ । वाह्य परीक्षक आवश्यक पर्ने विषयहरूमा फरक विद्यालयका सम्बन्धित विषय शिक्षकलाई वाह्य परीक्षकमा नियुक्ति गर्नुपर्नेछ । (कक्षा ११ का केही विषयहरूको प्रयोगात्मक परीक्षाको प्राप्ताङ्क चढाउने विवरण अनुसूची १० मा दिइएको छ ।)

- (ख) परीक्षार्थीहरूको उत्तरपुस्तिका सम्बन्धित विषय शिक्षकबाट परीक्षण गराई अनुसूची ८ अनुसारको प्राप्ताङ्क विवरण भर्न लगाउने ।
 - (ग) परीक्षार्थीहरूको विषयगत उत्तरपुस्तिका अलग-अलग थैलामा सिलबन्दी गरी कम्तिमा एक वर्षसम्म सुरक्षित राख्ने व्यवस्था मिलाउने ।
 - (घ) सम्बन्धित विद्यालयले अनुसूची १ वा ५ र ९ बमोजिम विद्यार्थीहरूको मूल्याङ्कन गरी तयार गरेको मूल्याङ्कन विवरण रुजु गरी एकीन गर्ने ।
 - (ङ) विवरणमा तोकिए बमोजिमको अङ्कभार उल्लेख भए / नभएको रुजु गर्ने र नतिजा प्रकाशन गर्ने ।
 - (च) विद्यार्थीहरूको नतिजा प्रमाणित गरी एक प्रति राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डका सम्बन्धित कार्यालयमा बुझाउने र अर्को प्रति विद्यालयमा अभिलेखको रूपमा सुरक्षित राख्ने ।
२. समितिले प्रमाणित गरी पठाएको विवरण भूठा ठहरेमा सोको कानूनबमोजिम जवाफदेही परीक्षा तथा प्रमाणीकरण समिति हुनेछ ।

परिच्छेद ५

राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डका प्रदेश/शाखा कार्यालयहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार

- ७ **राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डका प्रदेश/शाखा कार्यालयहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार** : (१) कक्षा ११ को वार्षिक परीक्षाका सम्बन्धमा राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डका प्रदेश/शाखा कार्यालयहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ :
 - (क) विद्यार्थीले कक्षा ११ मा अध्ययनका लागि छनौट गरेका विषयहरूको रजिष्ट्रेशन गराउने, अद्यावधिक गर्ने र सोको विवरण विद्यालयलाई उपलब्ध गराउने ।
 - (ख) परीक्षा नियन्त्रण कार्यालयको निर्देशनबमोजिम विद्यालयद्वारा सञ्चालन गर्ने वार्षिक परीक्षाको अनुगमन/निरीक्षण गर्ने ।

- (ग) विद्यालयद्वारा निर्माण गरिएका प्रश्नपत्रहरू पाठ्यक्रमले तोकेको संरचना तथा विशिष्टीकरण तालिका (Specification Chart/Grid) अनुसार गर्न/ गराउन निर्देशन दिने ।
- (घ) विद्यालयद्वारा सञ्चालन हुने वार्षिक परीक्षाका लागि आवश्यक पर्ने प्रश्नपत्र तथा उत्तरकुञ्जिका निर्माण, उत्तरपुस्तिका मूल्याङ्कन, नतिजा तयारी तथा प्रमाणपत्र वितरण गर्ने कार्यमा विद्यालयहरूलाई सहजीकरण गर्ने ।
- (ङ) कक्षा ११ का सबै विषयमा सैद्धान्तिकतर्फ न्यूनतम डि प्लस (D+) र प्रयोगात्मकतर्फ न्यूनतम सी (C) ग्रेड प्राप्त गरेका विद्यार्थीको मात्र कक्षा १२ को परीक्षा आवेदन स्वीकार गर्ने ।

परिच्छेद ६

८ **परीक्षा नियन्त्रण कार्यालयको काम, कर्तव्य र अधिकार :** (१) परीक्षा नियन्त्रण कार्यालयको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ :

- (क) विद्यार्थीले कक्षा ११ मा छनौट गरेका विषयहरूको रजिष्ट्रेशन विवरण अद्यावधिक गर्ने ।
- (ख) विद्यालयद्वारा सञ्चालन गरिने वार्षिक परीक्षाको अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने/ गराउने ।
- (ग) विद्यालयद्वारा निर्माण गरिएका प्रश्नपत्रहरू पाठ्यक्रमले तोकेको संरचना तथा विशिष्टीकरण तालिका (Specification Chart/Grid) अनुसार गर्न/ गराउन निर्देशन दिने ।
- (घ) विद्यालयद्वारा सञ्चालन हुने वार्षिक परीक्षाका लागि आवश्यक पर्ने प्रश्नपत्रको स्तर तथा उत्तरकुञ्जिका निर्माण, उत्तरपुस्तिका परीक्षण, नतिजा तयारी तथा प्रमाणपत्र वितरण जस्ता कार्यमा एकरूपता कायम गर्न/ गराउन विद्यालयलाई सहजीकरण गर्ने ।

परिच्छेद ७

सङ्क्रमणकालीन व्यवस्था

९ **सङ्क्रमणकालीन व्यवस्था :** यस वर्ष (वि.सं.२०७७) नियमित तथा आंशिक/ग्रेड वृद्धि परीक्षामा सहभागी हुन परीक्षा आवेदन फाराम भरेका विद्यार्थीको हकमा तपसिल बमोजिमको व्यवस्था गरिएको छ :

(१) **नियमित परीक्षार्थीको हकमा विद्यालयको थप काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :**

- (क) राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डको सम्बन्धित कार्यालयबाट परीक्षार्थीहरूको प्रवेशपत्र, ट्रिप्लिकेट लगायत अन्य विवरणहरू प्राप्त गर्ने ।
- (ख) बोर्डले तोकेको समयावधिभित्र (ढिलोमा वि.सं. २०७८ सालको वैशाख/जेष्ठ महिनामा सञ्चालन हुने कक्षा १२ को परीक्षा आवेदन फाराम भर्नुपूर्व) विद्यालयको अनुकूलतामा सामाजिक दूरी कायम गर्न मिल्ने गरी एक दिनमा एक सिफ्ट वा एकै दिन दुई सिफ्टमा फरक विषय वा दुई सिफ्टमा एउटै विषयको परीक्षा सञ्चालन गर्ने । एकै दिन सिफ्टका आधारमा एउटै विषयको परीक्षा सञ्चालन गर्दा फरक प्रश्नपत्रबाट परीक्षा सञ्चालन गर्ने ।
- (ग) बोर्डद्वारा जारी गरिएको प्रयोगात्मक परीक्षाको प्राप्ताङ्क भर्नेसम्बन्धी निर्देशनबमोजिम प्रयोगात्मक परीक्षा सञ्चालन गरी प्राप्ताङ्क चढाउने । (केही विषयहरूको प्रयोगात्मक परीक्षाको प्राप्ताङ्क चढाउने विवरण अनुसूची १० मा दिइएको छ ।)

(घ) बोर्डद्वारा प्रदान गरिएको रजिष्ट्रेशन नम्बर र सिम्बोल नम्बर उल्लेख गरी अनुसूची ३ मा दिइए अनुसारको ढाँचामा ग्रेड सिट प्रमाणित गरी उपलब्ध गराउने । ग्रेड अन्तराल, ग्रेड, ग्रेड प्वाइन्ट र ग्रेडको व्याख्या अनुसूची ४ बमोजिम हुनुपर्नेछ ।

(२) आंशिक/ग्रेड वृद्धि परीक्षार्थीको हकमा विद्यालयको थप काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ :

(क) राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डको सम्बन्धित कार्यालयबाट परीक्षार्थीहरूको प्रवेशपत्र, ट्रिप्लिकेट लगायत अन्य विवरणहरू प्राप्त गर्ने ।

(ख) बोर्डले तोकेको समयावधिभित्र (वि.सं. २०७७ सालको कक्षा १२ को वार्षिक परीक्षा सञ्चालन हुनुपूर्व) सामाजिक दूरी कायम गर्न मिल्ने गरी एक दिनमा एक सिफ्ट वा एकै दिन दुई सिफ्टमा फरक विषय वा दुई सिफ्टमा एउटै विषयको परीक्षा सञ्चालन गर्ने । एकै दिन सिफ्टका आधारमा एउटै विषयको परीक्षा सञ्चालन गर्दा फरक प्रश्नपत्रबाट परीक्षा सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।

(ग) परीक्षार्थीहरूको उत्तरपुस्तिका सम्बन्धित विषय शिक्षकबाट परीक्षण गराई अनुसूची ८ अनुसारको फाराम (Marks Slip) मा प्राप्ताङ्क भर्न लगाउने ।

(घ) यसअघि नै प्रयोगात्मक परीक्षा सञ्चालन भइसकेको अवस्थामा सोही अङ्क र परीक्षा सञ्चालन नभएको अवस्थामा बोर्डद्वारा जारी गरिएको प्रयोगात्मक परीक्षाको प्राप्ताङ्क भर्ने निर्देशन बमोजिम सामाजिक दूरी कायम गरी प्रयोगात्मक परीक्षा सञ्चालन गर्ने र प्राप्ताङ्क चढाउने । (केही विषयहरूको प्रयोगात्मक परीक्षाको प्राप्ताङ्क चढाउने विवरण अनुसूची १० मा दिइएको छ ।)

(ङ) परीक्षार्थीलाई वितरण गरिएको प्रश्नपत्र, उत्तरकुञ्जिका, विषय शिक्षकद्वारा परीक्षण गरिएको उत्तरपुस्तिका तथा प्राप्ताङ्क विवरण सिलबन्दी गरी बोर्डको सम्बन्धित कार्यालयमा उपलब्ध गराउने ।

(च) बोर्डबाट नतिजा प्रकाशन नहुँदासम्म परीक्षार्थीहरूको प्राप्ताङ्क विवरण गोप्य राख्ने ।

(३) परीक्षा तथा प्रमाणीकरण समितिको थप काम, कर्तव्य र अधिकार

(१) कक्षा ११ को वार्षिक परीक्षामा सम्मिलित हुने ग्रेड वृद्धि/आंशिक परीक्षार्थीको परीक्षा सञ्चालन गरी उत्तरपुस्तिका परीक्षण गराई संपरीक्षणका लागि प्रश्नपत्र, उत्तरकुञ्जिका, उत्तरपुस्तिका र अनुसूची ८ अनुसारको प्राप्ताङ्क विवरण (Marks Slip) बोर्डको सम्बन्धित कार्यालयमा पठाउने ।

(४) बोर्डका प्रदेश/शाखा कार्यालयको थप काम, कर्तव्य र अधिकार

(१) नियमित परीक्षार्थीको हकमा

(क) कक्षा ११ को परीक्षामा सहभागी हुन पाउने विद्यार्थीहरूको रजिष्ट्रेशन नम्बर र सिम्बोल नम्बर सहितको नाम/नामैसी विद्यालयहरूलाई उपलब्ध गराउने ।

(ख) बोर्डको निर्देशनबमोजिम परीक्षा सञ्चालनका समयमा परीक्षाको अनुगमन निरीक्षण गर्ने ।

(ग) प्रश्नपत्र तथा उत्तरकुञ्जिका निर्माण, उत्तरपुस्तिका परीक्षण जस्ता कार्यमा विद्यालयहरूलाई सहजीकरण गर्ने ।

(२) आंशिक/ग्रेडबृद्धि परीक्षार्थीको हकमा

- (क) कक्षा ११ को परीक्षामा सहभागी हुन पाउने विद्यार्थीहरूको रजिष्ट्रेशन नम्बर र सिम्बोल नम्बर सहितको नाम/नामेसी विद्यालयहरूलाई उपलब्ध गराउने ।
- (ख) विद्यालयद्वारा मूल्याङ्कन भई आएका परीक्षार्थीहरूको उत्तरपुस्तिकाहरू तोकिएबमोजिम संपरीक्षण गराउने ।
- (ग) उपलब्ध विषय शिक्षकहरूमध्ये वरिष्ठ शिक्षकलाई संपरीक्षकमा नियुक्त गर्ने । संपरीक्षण गर्दा उत्तरपुस्तिका र प्राप्ताङ्क विवरणमा अनिवार्य रूपमा हरियो मसीको प्रयोग गर्न लगाउने ।
- (घ) उपदफा (ग) बमोजिम संपरीक्षणपश्चात् कायम भएको अङ्कसहितको प्राप्ताङ्क विवरण (Marks Slip) सिलबन्दी गरी परीक्षा नियन्त्रण कार्यालयमा पठाउने ।
- (ङ) प्रयोगात्मक परीक्षाको अङ्क प्रविष्टि गरी परीक्षा नियन्त्रण कार्यालयमा पठाउने ।
- (च) परीक्षार्थीहरूको उत्तरपुस्तिकाहरू एक वर्षसम्म सुरक्षित राख्ने ।
- (छ) बोर्डद्वारा नतिजा प्रकाशन नभएसम्म परीक्षार्थीहरूको प्राप्ताङ्क विवरण गोप्य राख्ने ।

(५) परीक्षा नियन्त्रण कार्यालयको थप काम, कर्तव्य र अधिकार

(१) नियमित परीक्षार्थीको हकमा

- (क) कक्षा ११ को परीक्षामा सहभागी हुन पाउने परीक्षार्थीहरूको रजिष्ट्रेशन नम्बर र सिम्बोल नम्बरसहितको नाम/नामेसी बोर्डका सम्बन्धित कार्यालयहरूबाट प्राप्त गरी अद्यावधिक गर्ने ।
- (ख) कक्षा १२ को वार्षिक परीक्षाको आवेदन फाराम भर्नुपूर्व कक्षा ११ को परीक्षा सञ्चालन गर्नुपर्ने विषयमा विद्यालयहरूलाई जानकारी गराउने ।
- (ग) विद्यालयद्वारा सञ्चालन हुने परीक्षाको अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने/गराउने ।
- (घ) कक्षा ११ को परीक्षामा सहभागी हुने नियमित परीक्षार्थीले तोकिएको न्यूनतम ग्रेड प्राप्त गरेको छ / छैन तथा अनुसूची २ बमोजिमको विषय छनौट गरे / नगरेको समेत रुजु गरी एकीन भएपश्चात् मात्र कक्षा १२ को प्रमाणपत्र प्रदान गर्ने ।

(२) आंशिक/ग्रेडबृद्धि परीक्षार्थीको हकमा

- (क) विद्यालयद्वारा सञ्चालन गरिने परीक्षाको अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने/गराउने ।
- (ख) संपरीक्षकको नियुक्ति, काम, कर्तव्य र अधिकारका बारेमा बोर्डका सम्बन्धित कार्यालयहरूलाई निर्देशन दिने ।
- (ग) परीक्षार्थीहरूको उत्तरपुस्तिका संपरीक्षण, अङ्क प्रविष्टिलगायतका कार्यहरू गर्ने/गराउने । संपरीक्षण पश्चात् कायम हुन आउने अङ्क मात्र नतिजाका लागि योग्य मान्नुपर्नेछ ।

- (घ) दफा ९ को उपदफा ४ (२) को (घ) र (ङ) बमोजिम राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डका सम्बन्धित कार्यालयहरूबाट प्राप्त सैद्धान्तिक र प्रयोगात्मक परीक्षाको प्राप्ताङ्क विवरण अनुरूप अङ्क प्रविष्टि गरी रुजु गर्ने ।
- (ङ) उपदफा (घ) बमोजिम एकीन भएको विवरण र परीक्षा नियन्त्रण कार्यालयमा रहेको परीक्षा आवेदनमा उल्लिखित विषय अभिलेखसँग मिले / नमिलेको रुजु गर्ने ।
- (च) उपदफा (ङ) बमोजिमको कार्य सम्पन्न भएपछि सैद्धान्तिक र प्रयोगात्मक दुवै खण्डको पूर्णाङ्क/पाठ्यघण्टा र प्राप्ताङ्क रुजु गरी एकीन गर्ने ।
- (छ) अक्षराङ्कन पद्धतितर्फ ग्रेड वृद्धि परीक्षामा सहभागी परीक्षार्थीले प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्कलाई विद्यालय शिक्षामा अक्षराङ्कन पद्धति कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७२ (संशोधनसहित) बमोजिम रूपान्तरण गर्ने ।
- (ज) उपदफा (छ) बमोजिम रूपान्तरित विवरणलाई रुजु गर्ने ।
- (झ) अङ्काङ्कन पद्धतितर्फ आंशिक परीक्षामा सहभागी परीक्षार्थीहरूको विषयगत पूर्णाङ्क र उत्तीर्णाङ्क एकीन गरी अङ्कका आधारमा नतिजा तयार गर्ने ।
- (ञ) उपदफा (ज) र (झ) बमोजिम रुजु भएको अन्तिम विवरण नतिजा प्रकाशनको लागि बोर्डसमक्ष सिफारिस गर्ने ।
- (ट) बोर्डबाट नतिजा प्रकाशन भएपश्चात अभिलेख अद्यावधिक गरी ग्रेडसिट/मार्कसिट एवं प्रमाणपत्र उपलब्ध गराउने ।

परिच्छेद ८

विविध

- १० बोर्डले प्रकाशन गरेको सूचना बमोजिमको समयावधिभित्र विद्यालय र बोर्डका कार्यालयहरूले रजिष्ट्रेशन, परीक्षा सञ्चालन, प्राप्ताङ्क प्रविष्टि जस्ता कार्यहरू सम्पन्न गर्नुपर्नेछ ।
- ११ २०७७ सालको कक्षा ११ को वार्षिक ग्रेड वृद्धि/आंशिक परीक्षार्थीको नतिजा प्रकाशनमा प्राविधिक कारणबाट कुनै त्रुटि भएमा वा नतिजा स्थगित भएमा वा नतिजा छुट भएमा सम्बन्धित विद्यालयको सिफारिससहित नतिजा प्रकाशन भएको मितिले तीन महिनाभित्र प्रवेशपत्र र ग्रेडसिट/लेजरको प्रतिलिपि संलग्न गरी बोर्डको सम्बन्धित कार्यालयमा निवेदन दिनुपर्नेछ । त्यसरी प्राप्त निवेदन सङ्कलन गरी कार्यालयहरूले परीक्षा नियन्त्रण कार्यालयमा पठाउनुपर्नेछ र परीक्षा नियन्त्रण कार्यालयले अभिलेख अनुसार आवश्यक कारवाही गर्नुपर्नेछ ।
- १२ कक्षा १२ को परीक्षामा सहभागी हुनका लागि विद्यार्थीहरूले कक्षा ११ का हरेक विषयको सैद्धान्तिकतर्फ न्यूनतम डि प्लस (D+) र प्रयोगात्मकतर्फ न्यूनतम सी (C) ग्रेड प्राप्त गर्नुपर्नेछ ।
- १३ परीक्षामा तोकिएको ग्रेड प्राप्त गर्न असमर्थ विद्यार्थीहरूको लागि विद्यालयले ग्रेड वृद्धि परीक्षा सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
- १४ कक्षा ११ का विद्यार्थीहरूले स्वीकृत पाठ्यक्रम संरचना अनुसार अध्ययन गर्नुपर्नेछ । हाल प्रचलनमा रहेको पाठ्यक्रम संरचना अनुसूची ११ उल्लेख गरिएको छ ।

- १५ विद्यालयबाट परीक्षा सञ्चालन र मूल्याङ्कनका क्रममा प्रयोग भएका प्रश्नपत्र र उत्तरकुञ्जिका पाठ्यक्रमले तोकेको विशिष्टीकरण तालिका र बोर्डले तोकेको मापदण्डअनुसार भए-नभएको सम्बन्धमा बोर्डले अनुगमन गर्न सक्नेछ ।
- १६ स्तरीकृत परीक्षा सम्बन्धमा : बोर्डले पाठ्यक्रममा तोकेको विशिष्टीकरण तालिका र पाठ्यक्रममा फरक नपर्ने गरी हरेक विषयहरूमा सूक्ष्म पाठ्यक्रम (Micro Curriculum) तयार गर्न र सोहीअनुसार आइटम मेट्रिक्स (Item Matrix) तयार गरी प्रकाशन गर्न सक्नेछ ।
- १७ यस कार्यविधिको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अड्काउ आइपरेमा बोर्डले बाधा अड्काउ फुकाउन सक्नेछ ।

कक्षा ११ मा अध्ययन गरेका विषयहरूको आधारमा कक्षा १२ मा अनिवार्य रूपमा अध्ययन गर्नुपर्ने विषयहरूको विवरण

कक्षा ११ मा अध्ययन गर्ने विषयहरू

SNO	SUBCODE	SUBNAME	FM	CRHR
1	001	BAIKALPIK SANSKRIT RACHANA	100	4.69
2	002	COMPULSORY ENGLISH	100	4.69
3	003	COMPULSORY NEPALI	100	4.69
4	007	ALTERNATIVE ENGLISH	100	4.69
5	110	PHYSICS (TH)	75	4.69
	111	PHYSICS (PR)	25	1.56
6	112	CHEMISTRY (TH)	75	4.69
	113	CHEMISTRY (PR)	25	1.56
7	114	BIOLOGY (TH)	75	4.69
	115	BIOLOGY (PR)	25	1.56
8	116	MATHEMATICS	100	4.69
9	118	GEOGRAPHY (TH)	75	3.13
	119	GEOGRAPHY (PR)	25	1.56
10	120	OPT. ENGLISH	100	4.69
11	124	PRINCIPLE OF ACCOUNTING	100	4.69
12	126	ECONOMICS	100	4.69
13	130	COMPUTER SCIENCE (TH)	75	3.13
	131	COMPUTER SCIENCE (PR)	25	1.56
14	132	NEPALI	100	4.69
15	134	INTRO. TO EDUCATION	50	2.34
16	136	INSTRUCTIONAL PEDAGOGY (TH)	40	1.88
	137	INSTRUCTIONAL PEDAGOGY (PR)	10	0.47
17	138	TEACHING MATHEMATICS	50	2.34
18	140	TEACHING NEPALI	50	2.34
19	142	TEACHING ENGLISH	50	2.34
20	144	HEALTH & PHY. EDUCATION (TH)	75	3.13
	145	HEALTH & PHY. EDUCATION (PR)	25	1.56
21	146	POPULATION EDUCATION (TH)	80	4.69
	147	POPULATION EDUCATION (PR)	20	0.94
22	148	MAITHILEE	100	4.69
23	150	DANCE (TH)	25	1.09
	151	DANCE (PR)	75	3.6
24	152	PSYCHOLOGY	100	4.69
25	154	MUSIC (TH)	25	1.09
	155	MUSIC (PR)	75	3.6
26	156	HISTORY	100	4.69
27	158	POLITICAL SCIENCE	100	4.69
28	160	HINDI	100	4.69
29	162	MASS COMMUNICATION (TH)	80	3.75
	163	MASS COMMUNICATION (PR)	20	0.94
30	164	HOME SCIENCE (TH)	75	3.13
	165	HOME SCIENCE (PR)	25	1.56
31	166	CULTURE	100	4.69
32	168	NEWARI	100	4.69

कक्षा १२ मा अनिवार्य रूपमा अध्ययन गर्नुपर्ने विषयहरू

SUBCODE	SUBNAME	FM	CRHR
005	ANI.BAIK.SANK.RACHANA	100	4.69
004	COMPULSORY ENGLISH	100	4.69
006	COMPULSORY NEPALI	100	4.69
008	ALTERNATIVE ENGLISH	100	4.69
210	PHYSICS (TH)	75	4.69
211	PHYSICS (PR)	25	1.56
212	CHEMISTRY (TH)	75	4.69
213	CHEMISTRY (PR)	25	1.56
214	BIOLOGY (TH)	75	4.69
215	BIOLOGY (PR)	25	1.56
216	MATHEMATICS	100	4.69
218	GEOGRAPHY (TH)	75	3.13
219	GEOGRAPHY (PR)	25	1.56
220	OPT. ENGLISH	100	4.69
224	PRINCIPLE OF ACCOUNTING	100	4.69
226	ECONOMICS	100	4.69
230	COMPUTER SCIENCE (TH)	75	3.13
231	COMPUTER SCIENCE (PR)	25	1.56
232	NEPALI	100	4.69
902	CHILD DEV. & LEARNING	100	4.69
904	TEACHING SCIENCE	50	2.34
906	TEACHING SOCIAL STUDIES	50	2.34
938	TEACHING HLTH. & ENV. SCI.	50	2.34
244	HEALTH & PHY. EDUCATION (TH)	50	2.34
245	HEALTH & PHY. EDUCATION (PR)	50	2.34
246	POPULATION EDUCATION (TH)	80	4.69
247	POPULATION EDUCATION (PR)	20	0.94
248	MAITHILI	100	4.69
250	DANCE (TH)	25	1.09
251	DANCE (PR)	75	3.6
252	PSYCHOLOGY	100	4.69
254	MUSIC (TH)	25	1.09
255	MUSIC (PR)	75	3.6
256	HISTORY	100	4.69
258	POLITICAL SCIENCE	100	4.69
260	HINDI	100	4.69
262	MASS COMMUNICATION (TH)	80	3.75
263	MASS COMMUNICATION (PR)	20	0.94
264	HOME SCIENCE (TH)	75	3.13
265	HOME SCIENCE (PR)	25	1.56
266	CULTURE	100	4.69
268	NEWARI	100	4.69

SNO	SUBCODE	SUBNAME	FM	CRHR
33	170	HOTEL MANAGEMENT (TH)	75	4.06
	171	HOTEL MANAGEMENT (PR)	25	0.63
34	172	SOCIOLOGY (TH)	80	3.75
	173	SOCIOLOGY (PR)	20	0.94
35	174	TRAVEL & TOURISM (TH)	75	3.13
	175	TRAVEL & TOURISM (PR)	25	1.56
36	176	PHILOSOPHY	100	4.69
37	178	AGRICULTURE (TH)	75	3.13
	179	AGRICULTURE (PR)	25	1.56
38	180	LINGUISTICS	100	4.69
39	182	FRENCH	100	4.69
40	184	JAPANESE	100	4.69
41	186	URDU	100	4.69
42	188	GERMAN	100	4.69
43	190	HUMAN VALUE EDUCATION (TH)	75	3.13
	191	HUMAN VALUE EDUCATION (PR)	25	1.56
44	192	PHYSICS EDUCATION (TH)	75	3.13
	193	PHYSICS EDUCATION (PR)	25	1.56
45	194	BIOLOGY EDUCATION (TH)	75	3.13
	195	BIOLOGY EDUCATION (PR)	25	1.56
46	196	GENERAL LAW	100	4.69
47	198	LIBRARY & INFORMATION SCI.(TH)	75	3.13
	199	LIBRARY & INFORMATION SCI.(PR)	25	1.56
48				
49	302	RURAL DEVELOPMENT (TH)	80	3.75
	303	RURAL DEVELOPMENT (PR)	20	0.94
50	304	COOPERATIVE MANAGEMENT	100	4.69
	305	Anibarya Byakaran (Uttar Madhyama Pathyakram)	100	4.69
51	306	ELEMENTS OF FINANCE	100	4.69
52	307	Opt. Shukla Yazurveda-I (Uttar Madhyama Pathyakram)	100	4.69
53	308	ENVIRONMENTAL EDUCATION (TH)	90	4.22
	309	ENVIRONMENTAL EDUCATION (PR)	10	0.47
54	310	BYAKARAN	100	5.63
55	311	Opt. Jyotish-I (Uttar Madhyama Pathyakram)	100	4.69
56	312	JYOTISH (TH)	80	3.75
	313	JYOTISH (PR)	20	0.94
57	314	SAHITYA	100	4.69
58	315	Opt. Sahitya-I (Uttar Madhyama Pathyakram)	100	4.69
59	316	NYAYA	100	4.69
60	318	VEDA (TH)	75	3.13
	319	VEDA (PR)	25	1.56
61	320	NITISHASTRA	100	4.69
62				
63				
64	324	SCULPTURE (TH)	25	1.16
	325	SCULPTURE (PR)	75	3.53
65	326	PAINTING (TH)	25	1.16
	327	PAINTING (PR)	75	3.53

SUBCODE	SUBNAME	FM	CRHR
270	HOTEL MANAGEMENT (TH)	75	2.97
271	HOTEL MANAGEMENT (PR)	25	1.72
272	SOCIOLOGY (TH)	80	3.75
273	SOCIOLOGY (PR)	20	0.94
274	TRAVEL & TOURISM (TH)	75	3.13
275	TRAVEL & TOURISM (PR)	25	1.56
276	PHILOSOPHY	100	4.69
278	AGRICULTURE (TH)	75	3.13
279	AGRICULTURE (PR)	25	1.56
280	LINGUISTICS	100	4.69
282	FRENCH	100	4.69
284	JAPANESE	100	4.69
286	URDU	100	4.69
288	GERMAN	100	4.69
290	HUMAN VALUE EDUCATION (TH)	75	3.13
291	HUMAN VALUE EDUCATION (PR)	25	1.56
942	CHEMISTRY EDUCATION (TH)	75	3.13
943	CHEMISTRY EDUCATION (PR)	25	1.56
296	GENERAL LAW	100	4.69
298	LIBRARY & INFORMATION SCI.	100	4.69
601	Opt.Jyotish-II (Uttar Madhyama Pathyakram)	100	4.69
602	RURAL DEVELOPMENT (TH)	80	3.75
603	RURAL DEVELOPMENT (PR)	20	0.94
604	COOPERATIVE MANAGEMENT	100	4.69
605	Anibarya Byakaran (Uttar Madhyama Pathyakram)	50	2.34
606	ELEMENTS OF FINANCE	100	4.69
607	Opt. Shukla Yazurveda-II (Uttar Madhyama Pathyakram)	100	4.69
608	ENVIRONMENTAL EDUCATION (TH)	90	4.22
609	ENVIRONMENTAL EDUCATION (PR)	10	0.47
610	BYAKARAN	100	5.62
611	Opt. Jyotish-III (Uttar Madhyama Pathyakram)	100	4.69
612	JYOTISH	100	4.69
614	SAHITYA	100	4.69
615	Opt. Sahitya-II (Uttar Madhyama Pathyakram)	100	4.69
616	NYAYA	50	2.34
618	VEDA (TH)	75	3.13
619	VEDA (PR)	25	1.56
620	NITISHASTRA	100	4.69
621	Opt. Shukla Yazurveda-III (Uttar Madhyama Pathyakram)	100	4.69
623	Opt. Sahitya-III (Uttar Madhyama Pathyakram)	100	4.69
624	SCULPTURE (TH)	25	1.16
625	SCULPTURE (PR)	75	3.53
626	PAINTING (TH)	25	1.16
627	PAINTING (PR)	75	3.53

SNO	SUBCODE	SUBNAME	FM	CRHR
66	328	BUSINESS STUDIES	100	4.69
67	330	APPLIED ARTS (TH)	25	1.16
	331	APPLIED ARTS (PR)	75	3.53
68	332	SANSKRIT RACHANA	100	4.69
69	334	OPT.BYAKARAN-I	100	4.69
70	335	OPT.BYAKARAN-II	100	4.69
71	336	CLASSICAL MUSIC TABALA (TH)	100	4.69
72	338	CLASSICAL MUSIC VOCAL (TH)	100	4.69
	339	CLASSICAL MUSIC VOCAL (PR)	100	4.69
73	340	CLASSI.MUSIC INSTRU.FLUTE (TH)	100	4.69
	341	CLASSI.MUSIC INSTRU.FLUTE (PR)	100	4.69
74	342	COM FRUIT PRODUCTION (TH)	30	1.16
	343	COM FRUIT PRODUCTION (PR)	45	1.84
75	344	FOOD CROPS PROD. SECURITY (TH)	30	1.16
	345	FOOD CROPS PROD. SECURITY (PR)	45	1.84
76	346	AGRICULTURE EXT. & MARKETING(TH)	30	1.38
	347	AGRICULTURE EXT. & MARKETING(PR)	20	0.63
77	348	GOAT FARMING (TH)	30	1.13
	349	GOAT FARMING (PR)	45	3.38
78	350	ANIMAL HOUSING AND SENITATION (TH)	20	0.75
	351	ANIMAL HOUSING AND SENITATION (PR)	30	2.25
79	352	POULTRY FARMING (TH)	30	1.13
	353	POULTRY FARMING (PR)	45	3.38
80	354	HARDWARE AND ARCHITECTURE (TH)	50	2.34
	355	HARDWARE AND ARCHITECTURE (PR)	50	2.34
81	356	COMPUTER PROGRAMMING (TH)	50	1.56
	357	COMPUTER PROGRAMMING (PR)	50	1.56
82	358	GEO TECH ENGINEERING (TH)	75	2.81
	359	GEO TECH ENGINEERING (PR)	25	1.88
83	360	ROAD CONSTRUCTION (TH)	25	0.94
	361	ROAD CONSTRUCTION (PR)	75	5.63
84	362	ELECTRICAL INST. OF BUILDINGS (TH)	50	2.34
	363	ELECTRICAL INST. OF BUILDINGS (PR)	50	2.34
85	364	POWER SUPPLY SYSTEM (TH)	50	2.34
	365	POWER SUPPLY SYSTEM (PR)	50	2.34
86	366	SPORTS SCIENCE(TH)	50	2.34
	367	SPORTS SCIENCE(PR)	50	4.69
87	368	NEPALI LEGAL SYSTEM (TH)	100	4.69
88	370	GENERAL PRINCIPLE & TH. of LAW	100	4.69
89	372	CONST. LAW & NEPALI CONSTITUTION	100	5.63
90				
91	378	Classical Music (Technical) TH	50	2
	379	Classical Music (Technical) PR	50	2
92	380	Nepali Folk Music (Technical) TH	50	2
	381	Nepali Folk Music (Technical) PR	50	2
93	382	Western Music (Technical) TH	50	2
	383	Western Music (Technical) PR	50	2
94	384	Opt. Music - Vocal (Technical) TH	50	2
	385	Opt. Music - Vocal (Technical) PR	50	2
95	386	Opt. Music - Instrument (Technical) TH	50	2
	387	Opt. Music - Instrument (Technical) PR	50	2
96	388	Opt. Music - Dance (Technical) TH	50	2
	389	Opt. Music - Dance (Technical) PR	50	2

SUBCODE	SUBNAME	FM	CRHR
628	BUSINESS STUDIES	100	4.69
630	APPLIED ARTS (TH)	25	1.16
631	APPLIED ARTS (PR)	75	3.53
634	OPT.BYAKARAN-II	100	4.69
635	OPT.BYAKARAN-III	100	4.69
636	CLASSICAL TABALA (PR)	100	4.69
637	CLASSICAL VOCAL (PR)	100	4.69
638	FOLK MUSIC VOCAL (TH)	30	1.41
639	FOLK MUSIC VOCAL (PR)	70	3.28
640	FOLK MUSIC INSTRU. FLUTE (TH)	30	1.41
641	FOLK MUSIC INSTRU. FLUTE (PR)	70	3.28
642	COM. VEGETABLE PROD. & MKT. (TH)	30	1.16
643	COM. VEGETABLE PROD. & MKT. (PR)	45	1.84
644	COM. MUSHROOM PROD. & MKT. (TH)	20	0.63
645	COM. MUSHROOM PROD. & MKT. (PR)	30	1.38
646	SUST.INT.NUTRIENT & PEST MGMT.(TH)	30	1.16
647	SUST.INT.NUTRIENT & PEST MGMT.(PR)	45	1.84
648	INTRODUCTORY MEAT SCIENCE (TH)	30	1.13
649	INTRODUCTORY MEAT SCIENCE (PR)	45	3.38
650	LIVESTOCK BREEDING MGMT. (TH)	30	1.13
651	LIVESTOCK BREEDING MGMT. (PR)	45	3.38
652	APPLIED ANIMAL NUTRITION (TH)	20	0.75
653	APPLIED ANIMAL NUTRITION (PR)	30	2.25
654	DATA COMM. & COMPUTER NETWORK(TH)	50	2.34
655	DATA COMM. & COMPUTER NETWORK(PR)	50	2.34
656	WEB DEVELOPMENT & DATABASE(TH)	50	2.34
657	WEB DEVELOPMENT & DATABASE(PR)	50	2.34
658	STR. ANALYSIS & Rcc DESIGN(TH)	75	2.81
659	STR. ANALYSIS & Rcc DESIGN(PR)	25	1.88
660	MAINTANCE OF REHAB. OF STR. (TH)	75	2.81
661	MAINTANCE OF REHAB. OF STR. (PR)	25	1.88
662	MICRO HYDRO P. & PHOTO. SYSTEM(TH)	50	2.34
663	MICRO HYDRO P. & PHOTO. SYSTEM(PR)	50	2.34
664	REPAIR & MAIN. OF ELEC. EQUIP.(TH)	50	2.34
665	REPAIR & MAIN. OF ELEC. EQUIP.(PR)	50	2.34
666	SPORTS SCIENCE (TH)	50	2.34
667	SPORTS SCIENCE (PR)	50	4.69
668	LEGAL DRAFTING (TH)	50	2.81
669	LEGAL DRAFTING (PR)	50	2.81
670	PROCEDURE LAW	100	5.63
672	CIVIL LAWS AND JUSTICE	50	2.34
674	CRIMINAL LAWS AND JUSTICE	50	2.34
678	Classical Music (Technical) TH	50	2
679	Classical Music (Technical) PR	50	2
680	Nepali Folk Music (Technical) TH	50	2
681	Nepali Folk Music (Technical) PR	50	2
682	Western Music (Technical) TH	50	2
683	Western Music (Technical) PR	50	2
684	Opt. Music - Vocal (Technical) TH	50	2
685	Opt. Music - Vocal (Technical) PR	50	2
686	Opt. Music - Instrument (Technical) TH	50	2
687	Opt. Music - Instrument (Technical) PR	50	2
688	Opt. Music - Dance (Technical) TH	50	2
689	Opt. Music - Dance (Technical) PR	50	2

SNO	SUBCODE	SUBNAME	FM	CRHR	SUBCODE	SUBNAME	FM	CRHR
97					676	HUMAN RIGHTS	100	5.63
98					908	BUSINESS MATHEMATICS	100	4.69
99					910	MARKETING (TH)	80	3.75
100					911	MARKETING (PR)	20	0.94
101					912	INTRODUCTION TO ED. TECHNOLOGY	100	4.69
102					914	PRIMARY EDUCATION (TH)	80	3.75
103					915	PRIMARY EDUCATION (PR)	20	0.94
104					918	INSTRUCTIONAL EVALUATION	50	2.34
105					920	PRACTICUM	50	2.34
106					922	INSTRUCTIONAL ORGANISATION	100	4.69
107					924	CONTEMPORARY SOCIETY	100	4.69
108					926	GENERAL MATHEMATICS	100	4.69
109					928	GENERAL SCIENCE (TH)	75	3.13
110					929	GENERAL SCIENCE (PR)	25	1.56
111					930	SOCIAL STUDIES	100	4.69
112					932	RURAL ECONOMICS	100	4.69
113					934	SPECIAL NEED EDUCATION (TH)	80	4.06
114					935	SPECIAL NEED EDUCATION (PR)	20	0.63
115					936	GENDER STUDIES	100	4.69
116					940	FOOD AND NUTRITION (TH)	80	4.06
117					941	FOOD AND NUTRITION (PR)	20	0.63
118					944	HISTORY OF ARTS (TH)	75	4.38
					945	HISTORY OF ARTS (PR)	25	0.31
					946	NEPAL PARICHAYA	50	2.34
					948	SANSKRIT BYAKARAN RACHANA	100	4.69
					950	OPT.MUSIC (TH)	30	1.41
					951	OPT.MUSIC (PR)	70	3.28
					953	CLASSICAL MUSIC (PR)	100	4.69
					955	ON THE JOB TRAINING (OJT)	100	10

★ कक्षा ११ मा अनिवार्य नेपाली विषय अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूले अंकित गरेका विषयहरूमध्ये कुनै एक विषय कक्षा १२ मा अध्ययन गर्नुपर्ने ।

★ कक्षा ११ मा विज्ञान विषय समूह अध्ययन गरेका विद्यार्थीहरूले कक्षा १२ मा मात्र अ.नेपाली विषय अध्ययन गर्नुपर्ने ।

Intervals and Grade Descriptors

S.N.	Interval in Percent	Grade	Grade Point	Descriptor
1	90 to 100	A+	4.0	Outstanding
2	80 to below 90	A	3.6	Excellent
3	70 to below 80	B+	3.2	Very Good
4	60 to below 70	B	2.8	Good
5	50 to below 60	C+	2.4	Satisfactory
6	40 to below 50	C	2.0	Acceptable
7	30 to below 40	D+	1.6	Partially Acceptable
8	20 to below 30	D	1.2	Insufficient
9	0 to below 20	E	0.8	Very Insufficient

Explanation

- A+ (Outstanding) :** Exceptional evidence of understanding and summarizing the subject matter; demonstration of extraordinary performance in problem-solving, creativity, critical expression and participation; exceptionally independent in learning and organizing contents with superior communication skills.
- A (Excellent) :** Strong evidence of understanding and summarizing the subject matter; demonstration of exemplary performance in problem-solving, creativity, critical expression and participation; admirably independent in learning and organizing contents with advanced communication skills.
- B+ (Very Good) :** Very good evidence of understanding and summarizing the subject matter; demonstration of higher performance in problem-solving, creativity, critical expression and participation; greatly independent in learning and organizing contents with sound communication skills.
- B (Good) :** Good evidence of understanding and summarizing the subject matter; demonstration of good independent performance in problem-solving, creativity, critical expression and participation; very independent in learning and organizing contents with reasonable communication skills.
- C+ (Satisfactory) :** Adequate evidence of understanding and summarizing the subject matter; demonstration of reasonably good but not particularly independent performance in problem-solving, creativity, critical expression and participation; reasonably independent in learning and organizing contents with sufficient communication skills.
- C (Acceptable) :** Sufficient evidence of understanding and summarizing the subject matter; demonstration of acceptable performance in problem-solving, creativity, critical expression and participation; partially independent in learning and organizing contents with basic communication skills.
- D+ (Partially Acceptable) :** Some evidence of understanding and summarizing the subject matter; demonstration of limited performance in problem-solving, creativity, critical expression and participation; partially independent in learning and organizing contents with basic communication skills.
- D (Insufficient) :** Minimal evidence of understanding and summarizing the subject matter; demonstration of deficient performance in problem-solving, creativity, critical expression and participation; needs close supervision in learning and organizing contents with minimal communication skills.
- E (Very Insufficient) :** Negligible evidence of understanding and summarizing the subject matter; demonstration of seriously deficient performance in problem-solving, creativity, critical expression and very minimal participation; needs constant supervision in learning and organizing contents with inadequate communication skills.

$$\text{GPA} = \frac{\sum (\text{Credit Hour} \times \text{Grade Point})}{\text{Total Credit Hour of the Grade}}$$

Final Grade = Average Grade of Theory and Practical

कक्षा ११ का परीक्षार्थीहरुको उत्तरपुस्तिका मूल्याङ्कनबाट प्राप्त समष्टिगत प्राप्ताङ्क विवरण
(विद्यालयले अभिलेखीकरण गर्ने प्रयोजनको लागि)

विद्यालय कोड :

विद्यालयको नाम र ठेगाना :

साधारण धार तर्फका विद्यार्थीहरुको लागि

SNO	Reg. No	Symbol No.	Name of Students	DOB	Sex	Secured Marks/Grade	Subjects															GPA		
							002 003		Opt 1			Opt 2			Opt 3			Opt 4			Extra Subject			
							Th	Th	Sub Code	Th	Pr	Sub Code		Th	Pr									
						Marks																		
						Grade																		
						Marks																		
						Grade																		
						Marks																		
						Grade																		
						Marks																		
						Grade																		
						Marks																		
						Grade																		
						Marks																		
						Grade																		

विषयगत शिक्षक

नाम :

दस्तखत :

मिति :

कक्षा शिक्षक

नाम :

दस्तखत :

मिति :

विद्यालय/क्याम्पसको छाप

प्रधानाध्यापक/क्याम्पस प्रमुख

नाम :

दस्तखत :

मिति :

कक्षा ११ का परीक्षार्थीहरुको उत्तरपुस्तिका मूल्याङ्कनबाट प्राप्त समष्टिगत प्राप्ताङ्क विवरण
(विद्यालयले अभिलेखीकरण गर्ने प्रयोजनको लागि)

विद्यालय कोड :

विद्यालयको नाम र ठेगाना :

प्राविधिक तथा व्यवसायिक धार तर्फका विद्यार्थीहरुको लागि

SNO	Reg. No	Symbol No.	Name of Students	DOB	Sex	Secured Marks/Grade	Subjects																		Extra Subject	GPA		
							002	Sub 1			Sub 2			Sub 3			Sub 4			Sub 5			Sub 6					
							Th	Sub Code	Th	Pr	Sub Code	Th			Pr													
						Marks																						
						Grade																						
						Marks																						
						Grade																						
						Marks																						
						Grade																						
						Marks																						
						Grade																						
						Marks																						
						Grade																						
						Marks																						
						Grade																						

विषयगत शिक्षक

नाम :

दस्तखत :

मिति :

कक्षा शिक्षक

नाम :

दस्तखत :

मिति :

विद्यालय/क्याम्पसको छाप

प्रधानाध्यापक/क्याम्पस प्रमुख

नाम :

दस्तखत :

मिति :

1. SUBJECT : COMPULSORY ENGLISH (002)

SNO	DESCRIPTION	No. of questions	Marks	Total Marks
1	Magic of words (Literature)			
	Short answer questions	3 (Four short answer type questions will be asked and students will have to answer only three questions)	5 (each)	15
	Long answer questions	2 (Three long answer type questions will be asked and students will have to answer only two questions)	10 (each)	20
2	Link English	3	Normally 5 marks but there could be some fragment questions.	15
3	Comprehensive passage (Normally unseen)	1	10	10
4	Long composition (Writing)	2 (Three long essay type /job application and other descriptive type questions will be asked and students will have to answer only two questions)	10 (each)	20
5	Grammar	4 (items)	5 (each)	20
		Total		100

* Questions should be based on the different components of domains.

2. SUBJECT: PHYSICS (110)

Units	Teaching Hours	LAQ	SAQ	Numerical Problem	Mark Distribution			Total
					LAQ	SAQ	Numerical Problem	
Mechanics	70	3/4	5/7	3/4	5+5+4	2x5=10	5+3+3	35
Heat and Thermodynamics	40	2/3	3/4	2/2	4+4	2X3=6	3+3	20
Geometrical Optics	20	1/2	1/2	1/1	4	2	4	10
Electrostatics	20	1/2	1/2	1/1	4	2	4	10
Total	150	7/11	10/15	7/8	30	20	25	75

* Questions should be based on the different components of domains.

३. विषय : अनिवार्य नेपाली (००३)

क्रम	परीक्षणीय पाठ्यवस्तु	प्रश्नको प्रकृति	सोधिने प्रश्न सङ्ख्या	उत्तर दिनुपर्ने प्रश्न	अङ्क
१	नेपाली वर्ण र अक्षर संरचना	पहिचानमूलक	२ क) वर्ण, ख) अक्षर	१	५
२	वर्ण विन्यास र चिह्न परिचय	पहिचानमूलक	१	१	५
३	शब्दवर्ग पहिचान	पहिचानमूलक	१	१	३
४	शब्दस्रोत	पहिचानमूलक	१	१	२
५	शब्द व्युत्पादन	पहिचानमूलक तथा प्रयोगमूलक	३	२	६
६	शब्द रूपायन	रूपावली (संक्षिप्त)	२	१	५
७	वाक्य तः (कारक, विभक्ति तथा पद सङ्गति)	पहिचानमूलक र रचनात्मक	२	१	६
८	वाक्यान्तरण	पहिचानमूलक र परिवर्तनात्मक (संरचनात्मक वाक्यान्तरण, वाच्य परिवर्तन, ध्रुवीयता परिवर्तन, कथन परिवर्तन, वाक्य संश्लेषण)	३	२	८
९	पठन बोध	बोधात्मक प्रश्न र शब्दार्थ (दृष्टांश)	१	१	१०
१०	बुँदा टिपोट वा संक्षेपीकरण वा व्यक्तिगत विवरण	बुँदा टिपोट र संक्षेपण (संक्षिप्त उत्तरात्मक)	१	१	५
११	पत्र वा व्यावहारिक लेखन	अभिव्यक्ति	२	१	५
१२	प्रतिवेदन लेखन वा टिप्पणी लेखन	अभिव्यक्ति	२	१	५
१३	निबन्ध लेखन	अभिव्यक्ति (निबन्धात्मक)	१	१	१०
१४	साहित्यिक रचनाको पठन (उपन्यास र नाटक)	पाठक प्रतिक्रियापरक (समीक्षात्मक)	१	१	१०
१५	साहित्यिक रचनाको पठन (कविता, कथा र निबन्ध)	सन्दर्भपरक	३	२	१०
१६	साहित्यिक रचनाको पठन	भाव, विचार, परिवेश, चरित्र र सन्देश लेखन (संक्षिप्त उत्तरात्मक)	१	१	५

* Questions should be based on the different components of domains.

4. SUBJECT : MATHEMATICS (116)

No. of Questions	Marks	Total	Remarks
15	2	30	Covering all units.
10	4	40	with four OR-questions from the same.
5	6	30	with two OR-questions from the same.

* The questions of 6 marks will be asked from the units with 12 or more credit hours.

* Questions should be based on the different components of domains.

5. SUBJECT: BOTANY (114)

Unit	Teaching hour	Marks	Types of questions asked in the examination		
			Very short question (1 mark)	Short questions (3 marks)	Long questions (7.5 or 8 marks)
1. Introduction to Biology	5	3	X	1	X
2. Cell Biology	15	8	2 or 1 opt	2	Or 1 *
3. Biodiversity	39	18.5	3 or 1 opt	3 or 1 opt	1 or 1 opt (7.5 marks)
4. Biota and their environment	16	8	2 or 1 opt	2 or 1 opt	Or 1 *
			7 ques x 1 mark	5 ques x 3 marks	2 ques x 7.5 marks and 8 marks
Total	75	37.5 marks	Total 7 marks	Total 15 marks	Total 15.5 marks

* One full questions of 8 marks will be asked either from the unit cell biology of Biota and environment.

* Questions should be based on the different components of domains.

6. SUBJECT: ZOOLOGY (888)

Unit	Teaching hour	Total mark asked in exam	Types of questions asked in the examination		
			Very short question (1 mark)	Short questions (3 marks)	Long questions (7.5 or 8 marks)
1. Introduction to Biology	5	2	2	X	X
2. Evolution of Life	20	10	2 or 1 opt	0 or 1 opt	1 (8 marks) *
3. Biodiversity	35	17.5	1 or 1 opt	3 or 1 opt	1 or 1 opt (7.5 marks)
4. Biota and their environment	15	8	2 or 1 opt	2	X *
			7 ques x 1 mark	5 ques x 3 marks	2 ques x 7.5 and 8 marks
Total	75	37.5 marks	Total 7 marks	Total 15 marks	Total 15.5 marks

* One full questions of 8 marks will be asked either from the unit Evolution of life or Biota and environment.

* Questions should be based on the different components of domains.

7. SUBJECT: PRINCIPLES OF ACCOUNTING -I (124)

Units	Title	Number of questions			Marks Allocated		
		Th	Pr	Total	Th	Pr	Total
1	Book-keeping and accounting concept	2	1	3	6	2	8
2	Recording of transactions	-	2	2	-	6	6
3	Cash and banking transaction	-	2	2	-	12	12
4	Trial Balance and Accounting Errors	1	1	2	2	4	6
5	Final Accounts	1	2	3	2	18	20
6	Depreciation	-	1	1	-	8	8
7	Reserve and Provision	1	1	2	2	2	4
8	Accounting for Non-profit Organisation	-	1	1	-	10	10
9	Accounting for Incomplete Records	-	1	1	-	4	4
10	Government Accounting	2	3	5	6	16	22
	Total	7	15	22	18	82	100

* Questions should be based on the different components of domains.

8. SUBJECT : ECONOMICS (126)

Question No.	Nature of Question	Marks
	Part A: Basic Concept of Economics	25
1	One long answer type question will be asked and the students will have to answer it	1 X 10= 10
2	One short answer type question with a choice will be asked and the students will have to answer one question	1 X 5= 5
3-7	Five very short answer type questions will be asked and the students will have to answer all questions	5 X 2= 10
	Part B: Development Economics	20
8-12	Five short answer type questions will be asked and the student will have to answer only four questions	4 X 5= 20
	Part C: Nepalese Economy	25
13-18	Six short answer type questions will be asked and the students will have to answer only five questions	5 X 5= 25
	Part D: Quantities Techniques in Economics	30
19	One long answer type question will be asked and the students will have to answer it	1 X 10= 10
20-24	Five short answer type questions will be asked and the students will have to answer only four questions	4 X 5= 20
	Total Marks	100

* Questions should be based on the different components of domains.

परीक्षा सञ्चालन मापदण्ड

१	केन्द्राध्यक्ष	सम्बन्धित विद्यालयको प्रधानाध्यापक/प्राचार्य वा परीक्षा तथा प्रमाणीकरण समितिले तोकेको माध्यमिक तहको शिक्षक केन्द्राध्यक्ष हुनेछ ।
२	सहायक केन्द्राध्यक्ष	सम्बन्धित विद्यालयको प्रधानाध्यापक/प्राचार्य वा परीक्षा तथा प्रमाणीकरण समितिले तोकेको माध्यमिक तहको शिक्षक सहायक केन्द्राध्यक्ष हुनेछ ।
३	निरीक्षक	कक्षा शिक्षक र विषय शिक्षक बाहेक प्रधानाध्यापकले तोकेका विद्यालय शिक्षक वा कर्मचारी निरीक्षक हुनेछन् ।
४	परीक्षा समय	पाठ्यक्रममा तोकेको विषयगत पूर्णाङ्क/क्रेडिट आवरअनुसार पूर्णाङ्क ५० सम्मको लागि १:३० घण्टा र सो भन्दा बढी पूर्णाङ्कको लागि ३:०० घण्टाको परीक्षा समय निर्धारण गर्नुपर्नेछ ।
५	परीक्षाको समय तालिका	(क) २०७७ सालमा आंशिक ग्रेडबृद्धि परीक्षार्थीको रुपमा आवेदन फारम भरेका परीक्षार्थीहरूको लागि २०७७ सालको कक्षा १२ को परीक्षा सञ्चालन हुनुपूर्व (ख) २०७७ सालमा नियमित परीक्षार्थीको रुपमा आवेदन फारम भरेका परीक्षार्थीहरूको लागि २०७८ सालको वैशाख/जेष्ठ महिनामा सञ्चालन हुने कक्षा १२ को परीक्षा आवेदन फारम भर्नुपूर्व परीक्षा सञ्चालन गरी नतिजा प्रकाशन गर्ने । (ग) यो कार्यविधि लागू भएपश्चात् कक्षा ११ मा भर्ना हुने विद्यार्थीहरूको लागि हरेक वर्षको जेष्ठ महिनाको तेस्रो हप्तादेखि परीक्षा सञ्चालन गरी असार मसान्त भित्र नतिजा प्रकाशन गर्ने ।
६	सिट प्लान	एउटा बेञ्चमा दुईजना भन्दा बढी नहुने गरी सिटप्लान गर्नुपर्नेछ ।
७	अनुगमन	बोर्डबाट परीक्षाको अनुगमन हुन सक्नेछ ।
८	विद्युतीय अनुगमन	सम्भव भएसम्म परीक्षा सञ्चालन हुने कोठाहरूमा CCTV क्यामेरा जडान भएको हुनुपर्नेछ । त्यसरी जडान भएको क्यामेराको दृष्यको अभिलेख ६ महिनासम्म सुरक्षित राख्नुपर्नेछ ।
९	उत्तरपुस्तिका कोडिङ सम्बन्धी व्यवस्था	मूल्याङ्कनलाई वस्तुपरक र विश्वसनीय बनाउन विद्यार्थीहरूको उत्तरपुस्तिका कोडिङ गरी परीक्षण गराउन सकिनेछ ।
१०	परीक्षा सञ्चालन शुल्क	बोर्डले कक्षा १२ को वार्षिक परीक्षाका लागि तोकेको शुल्कमा नबढ्ने गरी विद्यालयले परीक्षा शुल्क लिन सक्नेछ ।
११	परीक्षामा संलग्न हुने जनशक्तिको पारिश्रमिक	परीक्षामा संलग्न हुने जनशक्तिको पारिश्रमिक परीक्षा तथा प्रमाणीकरण समितिले तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
१२	परीक्षा केन्द्र	परीक्षा केन्द्र सम्बन्धित विद्यालयमा हुनेछ ।
१३	उत्तरपुस्तिका परीक्षणको पारिश्रमिक	उत्तरपुस्तिका परीक्षणको पारिश्रमिक परीक्षा तथा प्रमाणीकरण समितिले तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
१४	उत्तरपुस्तिका संपरीक्षणको पारिश्रमिक	उत्तरपुस्तिका संपरीक्षणको पारिश्रमिक परीक्षा तथा प्रमाणीकरण समितिले तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
१५	पुनर्योगसम्बन्धी व्यवस्था	नतिजा प्रकाशन भएको मितिले सात दिन भित्र पुनर्योगको लागि निवेदन दिन सकिनेछ । पुनर्योगको निवेदन दिने म्याद समाप्त भएको सात कार्यदिनभित्र विद्यालयले पुनर्योगको नतिजा प्रकाशन गरिसक्नुपर्नेछ । पुनर्योग वापत बोर्डले कक्षा १२ का विद्यार्थीहरूको लागि तोकेको पुनर्योग शुल्कमा नबढ्ने गरी विद्यार्थीबाट पुनर्योग शुल्क लिन सकिनेछ ।
१६	उत्तरपुस्तिका हेर्न सक्ने	पुनर्योगको नतिजा प्रकाशन पश्चात उक्त नतिजामा चिन्त नबुझेमा नतिजा प्रकाशन भएको मितिले सात दिन भित्र सम्बन्धित विद्यार्थीले उत्तरपुस्तिका हेर्न चाहेमा निवेदन पेश गर्न सक्नेछन् । त्यसरी निवेदन प्राप्त भएमा परीक्षा तथा प्रमाणीकरण समितिले सात दिन भित्र मिति तोक्यो उत्तरपुस्तिका हेर्न दिनुपर्नेछ । उत्तरपुस्तिका हेर्नको लागि पुनर्योग शुल्कमा नबढ्ने गरी विद्यार्थीबाट शुल्क लिन सकिनेछ ।
१७	उत्तरपुस्तिका पुनः परीक्षणको व्यवस्था	विद्यार्थीले उत्तरपुस्तिका पुनः परीक्षण गराउन चाहेमा उत्तरपुस्तिका हेरेको मितिले सात दिनभित्र निवेदन दिनुपर्नेछ । प्राप्त निवेदन उपर परीक्षा तथा प्रमाणीकरण समितिले आवश्यक प्रकृया पूरा गरी उत्तरपुस्तिका पुनः परीक्षण गराउन लगाउनुपर्नेछ ।

कक्षा ११ का परीक्षार्थीहरूको ग्रेड अनुसारको समष्टिगत प्राप्ताङ्क विवरण
(विद्यालयले अभिलेखीकरण गर्ने प्रयोजनको लागि)

विद्यालय कोड :

विद्यालयको नाम र ठेगाना :

SNO	Subjects	Sub. Code	Obtain Grades		Number of Obtain Grade									Total Number of Students
			Highest	Lowest	A+	A	B+	B	C+	C	D+	D	E	
TOTAL														

विषयगत शिक्षक

नाम :

दस्तखत :

मिति :

कक्षा शिक्षक

नाम :

दस्तखत :

मिति :

विद्यालय/क्याम्पसको छाप

प्रधानाध्यापक/क्याम्पस प्रमुख

नाम :

दस्तखत :

मिति :

..... माध्यमिक विद्यालय / क्याम्पस

विद्यालय कोड :

.....
प्रयोगात्मक परीक्षाको प्राप्ताङ्क विवरण

Full Marks : 25

Sub.code :131

Subject : Computer Science

SN	Reg No	Symb No	Students Name	Marks in Figure				Marks in Words	Remarks
				Class Work Copy	Practical Exam	Viva	Total		
				5	15	5	25		

Internal Examiner

Name :

Signature :

Date :

School Seal :

External Examiner

Name :

Signature :

Date :

..... माध्यमिक विद्यालय / क्याम्पस

.....
प्रयोगात्मक परीक्षाको प्राप्ताङ्क विवरण तालिका

विद्यालय कोड:

Full Marks : 20

Subject : Population Education/Studies

Sub.code :147

SN	Reg No	Symb No	Students Name	Report	Viva	Total Marks in Figure	Marks in Words	Remarks
				12	8	20		

Internal Examiner

Name :

Signature :

Date :

School Seal :

External Examiner

Name :

Signature :

Date :

हाल प्रचलनमा रहेको पाठ्यक्रम अनुसार कक्षा ११ र १२ को पाठ्यक्रम संरचना

कक्षा ११		कक्षा १२		कूल पूर्णाङ्क
विषय	पूर्णाङ्क	विषय	पूर्णाङ्क	
१. अनिवार्य अंग्रेजी I	१००	१. अनिवार्य अंग्रेजी II	१००	२००
२. अनिवार्य नेपाली	१००	२.		१००
३. इच्छाधीन I (खण्ड १)	१००	३. इच्छाधीन I (खण्ड २)	१००	२००
४. इच्छाधीन II (खण्ड १)	१००	४. इच्छाधीन II (खण्ड २)	१००	२००
५. इच्छाधीन III (खण्ड १)	१००	५. इच्छाधीन III (खण्ड २)	१००	२००
६.	-	६. इच्छाधीन IV (खण्ड १)	१००	१००
जम्मा :	५००		५००	१०००

* विज्ञान विषय समूह अध्ययन गरेका विद्यार्थीहरूले कक्षा ११ मा अ.नेपाली विषय अध्ययन नगरी कक्षा १२ मा मात्र अ.नेपाली विषय अध्ययन गर्नुपर्ने तथा कक्षा ११ मा अनिवार्य नेपाली अध्ययन गर्ने विद्यार्थीले कक्षा १२ मा अ.नेपाली विषयको सट्टा इच्छाधीन IV बाट कुनै एक विषय अध्ययन गर्नुपर्ने ।

* कक्षा ११ मा १०० पूर्णाङ्क र सोही विषयमा कक्षा १२ मा १०० पूर्णाङ्क गरी जम्मा २०० पूर्णाङ्कसम्म अतिरिक्त विषय अध्ययन गर्न पाउने व्यवस्था रहेकोछ ।

प्राविधिक धारतर्फको कक्षा ११ र १२ को पाठ्यक्रम संरचना

कक्षा ११		कक्षा १२		कूल पूर्णाङ्क
विषय	पूर्णाङ्क	विषय	पूर्णाङ्क	
१. अनिवार्य अंग्रेजी I	१००	१. अनिवार्य अंग्रेजी II	-	१००
२. अनिवार्य नेपाली	-	२. अनिवार्य नेपाली	१००	१००
३. भौतिकशास्त्र	१००	३. भौतिकशास्त्र	१००	२००
४. रसायनशास्त्र	१००	४. रसायनशास्त्र	१००	२००
५. जीव विज्ञान/गणित *	१००	५. जीव विज्ञान/गणित *	१००	२००
६. प्राविधिक विषय I (खण्ड १)	२००	६. प्राविधिक विषय I (खण्ड २)	२००	४००
७. प्राविधिक विषय II (खण्ड १)		७. प्राविधिक विषय II (खण्ड २)		
८. प्राविधिक विषय III (खण्ड १)		८. प्राविधिक विषय III (खण्ड २)		
जम्मा :	६००		६००	१२००

* Plant Science र Animal Science अध्ययन गर्ने विद्यार्थीले जीव विज्ञान विषय तथा Civil/ Electrical/Computer Engineering विषय अध्ययन गर्ने विद्यार्थीले गणित विषय अनिवार्य रूपमा अध्ययन गर्नुपर्ने ।

* कक्षा ११ मा १०० पूर्णाङ्क र सोही विषयमा कक्षा १२ मा १०० पूर्णाङ्क गरी जम्मा २०० पूर्णाङ्कसम्म अतिरिक्त विषय अध्ययन गर्न पाउने व्यवस्था रहेकोछ ।

* प्राविधिक धारतर्फ १०० पूर्णाङ्कको On the Job Training (OJT) समाप्त भएपश्चात् मात्र शैक्षिक प्रमाणपत्रहरू उपलब्ध गराइने व्यवस्था रहेकोछ ।

* Plant Science र Animal Science अध्ययन गर्ने विद्यार्थीले कक्षा ११/१२ प्राविधिक विषयतर्फ ३/३ विषय (२००/२०० पूर्णाङ्क) र Civil/ Electrical/Computer Engineering विषय अध्ययन गर्ने विद्यार्थीले प्राविधिकतर्फ २/२ विषय (२००/२०० पूर्णाङ्क) अध्ययन गर्नुपर्ने ।